

Edizzjoni Provi?orja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla)

20 ta' Novembru 2019 (*)

"Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Tassazzjoni – Taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) – Sitt Direttiva 77/388/KEE – Artikolu 13A(1)(f) – E?enjjonijiet – Provvista ta' servizzi minn gruppi awtonomi ta' persuni – Servizzi pprovduti lill-membri u lill-persuni li ma humiex membri"

Fil-Kaw?a C?400/18,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Hof van Cassatie (il-Qorti tal-Kassazzjoni, il-Bel?ju), permezz ta' de?i?joni tad-19 ta' April 2018, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fit-18 ta' ?unju 2018, fil-pro?edura

Infohos

vs

L-Istat Bel?jan

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn A. Arabadjiev, President tal-Awla, P. G. Xuereb (Relatur), T. von Danwitz, C. Vajda, u A. Kumin, Im?allfin,

Avukat ?enerali: G. Pitruzzella,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- G?al Infohos, minn F. Soetaert, advocaat,
- g?all-Gvern Bel?jan, minn J.-C. Halleux u P. Cottin kif ukoll minn C. Pochet, b?ala a?enti,
- g?all-Gvern Portugi?, minn L. Inez Fernandes u R. Campos Laires kif ukoll minn P. Barros da Costa u J. Marques, b?ala a?enti,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn L. Lozano Palacios u W. Roels, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tal-11 ta' Lulju 2019,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE tas-17 ta' Mejju 1977 fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati

Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23, iktar 'il quddiem is-“Sitt Direttiva”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kaw?a bejn Infohos u I-Belgische Staat (I-Istat Bel?jan) dwar a??ustament tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) g?as-snin 2002 sa 2004.

II-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 Is-Sitt Direttiva t?assret u ?iet issostitwita, b'effett mill-1 ta' Jannar 2007, bid-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (?U 2006 L 347, p. 1). Madankollu, fid-dawl tad-data tal-fatti inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, din tal-a??ar tibqa' rregolata mis-Sitt Direttiva.

4 Id-disa' u I-?dax-il premessa tas-Sitt Direttiva jipprovdu:

“Billi I-ba?i taxxabqli g?andha tkun armonizzata biex I-applikazzjoni tar-rata tal-Komunità g?al operazzjonijiet taxxabqli twassal g?al ri?ultati komparabqli fl-Istati Membri kollha.

[...]

Billi g?andha ssir lista komuni ta' e?enzjonijiet sabiex ir-ri?orsi tal-Komunitajiet infushom ikunu jistg?u jin?abru b'mod uniformi fl-Istati Membri kollha”.

5 L-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva kien jipprevedi:

“Dawn li ?ejjin g?andhom ikunu so??etti g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud:

1. il-provvista ta' o??etti u servizzi mag?mula bi ?las fit-territorju tal-pajji? minn persuna taxxabqli li ta?ixxi b?ala tali;

[...]"

6 L-Artikolu 13 tas-Sitt Direttiva, intitolat “E?enzjonijet fit-territorju tal-pajji?”, kien jipprovidi:

“A. E?enzjonijet g?al ?ertu attivitajiet fl-interess pubbliku

1. Ming?ajr pre?udizzju g?al disposizzjonijet o?ra tal-Komunità, I-Istati Membri g?andhom je?entaw li ?ejjin ta?t il-kondizzjonijet li huma g?andhom jistabilixxu g?al skopijiet biex jassiguraw I-applikazzjoni korretta u ?ara tat-tali e?enzjonijet u tal-prevenzjoni ta' kawlunkwe eva?joni, evitar jew abbu? possibbli:

[...]

f) servizzi fornuti minn grupp ta' persuni indipendenti [awtonomi] li I-attivitajiet tag?hom huma e?enti minn jew m'humiex so??etti g?at-taxxa tal-valur mi?jud, g?all-iskopijiet li jag?tu lill-membri tag?hom is-servizzi ne?essarji direttamente g?all-e?er?izzju ta' I-attività tag?hom, fejn dawn il-gruppi kemm jitolbu mill-membri tag?hom ?las lura e?att tas-sehem tag?hom ta' I-ispejje? kon?unti, dejjem jekk t-tali e?enzjoni mhux probabbli li twassal g?al tfixkil ta' kompetizzjoni;

[...]"

7 L-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva jikkorrispondi g?all-Artikolu 131 u g?all-Artikolu 132 (1)

(f) tad-Direttiva 2006/112.

Id-dritt Bel?jan

8 L-Artikolu 44(2)(1a) tal-Kodi?i tal-VAT, fil-ver?joni tieg?u applikabbbli g?all-fatti inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, kien jiprovdi li huma e?entati mill-VAT “il-provvista ta’ servizzi pprovduti lill-membri tag?hom mill-gruppi awtonomi ta’ persuni li je?er?itaw attività e?entata minn dan l-artikolu jew fir-rigward ta’ liema ma g?andhomx il-kwalità ta’ persuna taxxabbbli, meta dawn is-servizzi huma direttament ne?essarji g?all-e?er?izzju ta’ din l-attività, u li l-gruppi jillimitaw ru?hom li jitolbu mill-membri tag?hom ir-imbors e?att tas-sehem li jaqa’ fuq kull wie?ed minnhom fl-ispejje? kon?unti, bil-kundizzjoni li din l-e?enzjoni ma tkunx tista’ tikkaw?a distorsjonijiet tal-kompetizzjoni; ir-Re jirregola l-kundizzjonijiet g?all-applikazzjoni ta’ din l-e?enzjoni”.

9 L-Artikolu 2 tal-koninklijk besluit nr. 43 met betrekking tot de vrijstelling op het stuk van de belasting over de toegevoegde waarde ten aanzien van de door zelfstandige groeperingen van personen aan hun leden verleende diensten (id-Digriet Irjali Nru 43 dwar l-e?enzjoni mit-taxxa fuq il-valur mi?jud fir-rigward tal-provvista ta’ servizzi pprovduti lill-membri tag?hom mill-gruppi awtonomi ta’ persuni), tal-5 ta’ Lulju 1991 (*Belgisch Staatsblad*, tas-6 ta’ Awwissu 1991, p. 17215), kien jiprevedi:

“Il-provvisti ta’ servizzi, ipprovdu lill-membri tag?hom stess minn gruppi awtonomi ta’ persuni previsti mill-Artikolu 1, huma e?entati mit-taxxa bil-kundizzjoni li:

1 l-attivitàjet tal-grupp jikkonsistu esku?ivament fl-g?oti ta’ provvisti ta’ servizzi direttament lill-membri tieg?u stess, u li dawn kollha jwettqu attività e?enti bis-sa??a tal-Artikolu 44 tal-Kodi?i jew li g?aliha ma humiex persuni taxxabbbli”.

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

10 Infohos hija asso?jazzjoni spe?jalizzata fl-informatika tal-isptarijiet. Hija tiprovdi, minn na?a, provvista ta’ servizzi ta’ informatika tal-isptar lill-isptarijiet li huma affiljati mag?ha b?ala membri u, min-na?a l-o?ra, il-provvista ta’ servizzi lil persuni li ma humiex membri.

11 Fil-5 ta’ Settembru 2000, hija kkonkludiet ftehim ta’ kooperazzjoni mal-kumpannija IHC-Group NV, sabiex ti?viluppa flimkien, i?da fuq ordni ta’ Infohos, is-softwer ta’ applikazzjoni ?did jew innovattiv g?all-isptarijiet li huma affiljati mag?ha b?ala membri.

12 Infohos ma ddikjaratx ru?ha b?ala persuna taxxabbbli g?all-VAT min?abba li hija qieset li ma setg?etx ti?i kkunsidrata b?ala tali skont l-Artikolu 6 tal-Kodi?i tal-VAT jew li, tal-inqas, hija setg?et tibbenefika mill-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 44(2)(1a) ta’ dan il-kodi?i.

13 Wara st?arri? li sar fil-20 ta’ April 2005 mill-amministrazzjoni fiskali, din tal-a??ar ikkunsidrat li s-servizzi li kienu jiprovdu lil xulxin Infohos u IHC-Group kellhom ji?u su??etti g?all-VAT. Barra minn hekk, skont l-amministrazzjoni fiskali, it-twettiq ta’ tran?azzjonijiet taxxabbbli fir-rigward ta’ persuni li ma humiex membri kellu b?ala konsegwenza li t-tran?azzjonijiet imwettqa g?all-membri ta’ Infohos kellhom ukoll ikunu su??etti g?all-VAT, peress li Infohos ma tistax tibbenefika iktar mill-e?enzjoni g?as-servizzi pprovduti lill-membri tag?ha skont l-Artikolu 44(2)(1a) tal-Kodi?i tal-VAT.

14 Fit-13 ta’ Di?embru 2005, l-amministrazzjoni fiskali ppreparat pro?ess verbal li jikkonstata dan il-ksur u, sussegwentement, ?ar?et restrizzjoni, li ?iet iddikjarata e?ekuttiva.

15 Fit-22 ta’ Mejju 2007, permezz ta’ talba kontradittorja mressqa quddiem ir-rechtbank van eerste aanleg Brugge (il-Qorti tal-Ewwel Istanza ta’ Bruges, il-Bel?ju), Infohos talbet lil din il-qorti tiddikjara din it-talba ammissibbli u fondata u, g?aldaqstant, tissospendi l-e?ekuzzjoni tar-

restrizzjoni ma?ru?a mill-amministrazzjoni fiskali, tidde?iedi li s-somom mitluba ma kinux dovuti, u, sussidjarjament, li tordna l-ma?fra tal-multi imposti jew, tal-inqas, li tnaqqas sostanzjalment, li tordna r-imbors tas-somom kollha li kienu ?ew ir?evuti abba?i ta' din ir-restrizzjoni, flimkien mal-interessi moratorji, kif ukoll tikkundanna lill-Istat Bel?jan g?all-ispejje?.

16 Permezz ta' sentenza tat-23 ta' Frar 2009, ir-rechtbank van eerste aanleg Brugge (il-Qorti tal-Ewwel Istanza ta' Bruges) idde?idiet li l-kundizzjonijiet g?all-applikazzjoni tal-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 44(2)(1a) tal-Kodi?i tal-VAT ma kinux issodisfatti u li Infohos kienet responsabli g?all?las tal-VAT g?as-servizzi kollha pprovdu li kemm lill-membri tag?ha kif ukoll lil dawk li ma humiex membri.

17 Infohos appellat minn din is-sentenza quddiem il-hof van beroep te Gent (il-Qorti tal-Appell ta' Gent, il-Bel?ju).

18 Permezz ta' sentenza tal-21 ta' Settembru 2010, din il-qorti dde?idiet li Infohos ma setg?etx tipprevalixxi ru?ha mill-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 44(2)(1a) tal-Kodi?i tal-VAT, ta?t piena ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni. Barra minn hekk, hija dde?idiet li Infohos, b?ala persuna taxxabbi m?allta fis-sens tal-Artikolu 46 tal-Kodi?i tal-VAT, kienet korretta meta ressjet kaw?a g?al ?las lura kontra l-Istat Bel?jan.

19 L-amministrazzjoni fiskali g?alhekk g?amlet appell fil-kassazzjoni quddiem il-Hof van Cassatie (il-Qorti tal-Kassazzjoni, il-Bel?ju).

20 Permezz ta' sentenza tal-31 ta' Ottubru 2014, din il-qorti annullat is-sentenza tal-hof van beroep te Gent (il-Qorti tal-Appell ta' Gent) min?abba li kien kontradittorju li ji?i de?i?, minn na?a, li Infohos ma setg?etx tibba?a ru?ha fuq l-Artikolu 44(2)(1a) tal-Kodi?i tal-VAT u li g?alhekk kellha ti?i kkunsidrata b?ala li g?andha l-istatus ta' persuna taxxabbi totali u, min-na?a l-o?ra, li hija setg?et ?ustament tinvoka l-istatus ta' persuna taxxabbi m?allta.

21 Il-Hof van Cassatie (il-Qorti tal-Kassazzjoni) rreferiet il-kaw?a quddiem il-Hof van Beroep Antwerpen (il-Qorti tal-Appell ta' Antwerpen, il-Bel?ju).

22 Permezz ta' sentenza tat-20 ta' Settembru 2016, din l-a??ar qorti dde?idiet li Infohos ma setg?etx tinvoka l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 44(2)(1a) tal-Kodi?i tal-VAT peress li kienet tiprovdit wkoll provvisti ta' servizzi lil persuni li ma humiex membri.

23 Infohos ippre?entat appell ta' cassazzjoni kontra din is-sentenza quddiem il-Hof van Cassatie (il-Qorti tal-Kassazzjoni) min?abba, b'mod partikolari, li l-kundizzjoni tal-applikazzjoni tal-e?enzjoni tal-VAT, li kienet tinsab fl-Artikolu 2(1) tad-Digriet Irjali Nru 43, li l-grupp awtonomu ta' persuni seta' jiprovdi servizzi esklu?ivament lill-membri tieg?u, ma kinitx inklu?a fl-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva u g?alhekk kienet tmur kontra din id-dispo?izzjoni.

24 Il-qorti tar-rinviju tfakkar li l-hof van beroep te Antwerpen (il-Qorti tal-Appell ta' Antwerpen) idde?idiet li minn interpretazzjoni stretta tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva, u b'mod partikolari mill-kundizzjoni prevista f'din id-dispo?izzjoni, li tg?id li l-gruppi awtonomi ta' persuni sempli?ement jitolbu mill-membri tag?hom ir-imbors e?att tas-sehem tag?hom fl-ispejje? kon?unti, li hija teskludi li l-provvista ta' servizzi ti?i pprovduta wkoll minn dawn il-gruppi lil persuni li ma kinux membri tag?hom. Il-hof van beroep te Antwerpen (il-Qorti tal-Appell ta' Antwerpen) ikkunsidrat ukoll li, peress li hija ma kinitx tillimita ru?ha li tiprovdit servizzi lill-membri tag?ha, i?da li hija kienet ipro?ediet ukoll g?all-kummer?jalizzazzjoni tas-softwer ta' applikazzjoni ming?and terzi, Infohos ma setg?etx tinvoka l-e?enzjoni fir-rigward tal-attivitajiet kollha tag?ha.

25 Il-kontestazzjoni hekk imqajma ma tistax, skont il-qorti tar-rinviju, ti?i solvuta ?lief

b'interpretazzjoni tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva.

26 F'dawn i?-irkustanzi il-Hof van Cassatie (il-Qorti tal-Kassazzjoni) idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari li ?ejja:

"L-Artikolu 13A(1)(f) [tas-Sitt Direttiva] li sar l-Artikolu 132(1)(f) tad-[Direttiva 2006/112], g?andu ji?i interpretat fis-sens li jawtorizza lill-Istati Membri li mal-e?enzjoni stabbilita minnu ti?died kundizzjoni ta' esku?ivit? li g?andha b?ala effett li grupp awtonomu li jipprovdi wkoll servizzi lil persuni mhux membri jkun su??ett b'mod s?i? g?all-VAT, anki g?as-servizzi li jipprovdi lill-membri tieg?u?"

Fuq id-domanda preliminari

27 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva g?andux ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi dispo?izzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tissu??etta l-g?oti tal-e?enzjoni mill-VAT g?all-kundizzjoni li l-gruppi awtonomi ta' persuni jipprovdu servizzi esku?ivamente lill-membri tag?hom, li g?andu b?ala effett li tali gruppi li jipprovdu wkoll servizzi lil persuni li ma humiex membri huma kompletament su??etti g?all-VAT, inklu? g?as-servizzi li jipprovdu lill-membri tag?hom.

28 Sabiex ting?ata risposta g?al din id-domanda, g?andu jitfakkar li, bis-sa??a tal-Artikolu 13(A)(1)(f) tas-Sitt Direttiva, l-Istati Membri g?andhom je?entaw, ta?t il-kundizzjonijiet li huma jistabbilixxu bil-g?an li ji?guraw l-applikazzjoni korretta u sempli?i tal-e?enzjonijiet previsti f'din id-dispo?izzjoni u sabiex jipprevjenu kull frodi, eva?joni u abbu? eventwali, il-provvisti ta' servizzi mwettqa minn gruppi awtonomi ta' persuni li je?er?itaw attivit? e?entata jew li fir-rigward tag?hom ma g?andhomx il-kwalit? ta' persuna taxxabbi, sabiex jag?tu lill-membri tag?hom is-servizzi me?tie?a direttament g?all-e?er?izzju ta' din l-attivit?, meta dawn il-gruppi kemm jitolbu mill-membri tag?hom ir-imbors e?att tas-sehem tag?hom fl-ispejje? kon?unti, sakemm din l-e?enzjoni ma tkunx tista' tikkaw?a distorsjoni tal-kompetizzjoni.

29 F'dan ir-rigward, mid-disa' u mill-?dax-il pre messa tas-Sitt Direttiva jirri?ulta li din tal-a??ar hija inti?a li tarmonizza l-valur taxxabbi tal-VAT u li l-e?enzjonijiet ta' din it-taxxa jikkostitwixxu kun?etti awtonomi tad-dritt tal-Unjoni li, kif il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet, g?andhom jitqieg?du fil-kuntest ?enerali tas-sistema komuni tal-VAT stabbilita mill-imsemmija direttiva (sentenza tal-11 ta' Di?embru 2008, Stichting Centraal Begeleidingsorgaan voor de Intercollegiale Toetsing, C-407/07, EU:C:2008:713, punt 29 u l-?urisprudenza ??itata).

30 Barra minn hekk, hija ?urisprudenza stabbilita li t-termini u?ati sabiex jindikaw l-e?enzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 13 tas-Sitt Direttiva g?andhom ji?u interpretati b'mod ristrett, peress illi dawn l-e?enzjonijiet jikkostitwixxu derogi g?all-prin?ipju ?enerali li jipprevedi li l-VAT tin?abar fuq kull provvista ta' servizzi mwettqa bi ?las minn persuna taxxabbi. Madankollu, l-interpretazzjoni ta' dawn it-termini g?andha tkun konformi mal-g?anijiet segwiti mill-imsemmija e?enzjonijiet u g?andha tos serva r-rekwi?iti tal-prin?ipju ta' newtralit? fiskali inerenti g?as-sistema komuni tal-VAT. G?alhekk, din ir-regola ta' interpretazzjoni stretta ma tfissirx li t-termini u?ati sabiex ji?u ddefiniti l-e?enzjonijiet previsti fl-imsemmi Artikolu 13 g?andhom ji?u interpretati b'mod li ji?a??adhom mill-effetti tag?hom. L-g?an tal-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja ma huwiex li timponi interpretazzjoni li tag?mel l-e?enzjonijiet previsti kwa?i inapplikabbi fil-prattika (sentenza tal-11 ta' Di?embru 2008, Stichting Centraal Begeleidingsorgaan voor de Intercollegiale Toetsing, C-407/07, EU:C:2008:713, punt 30 u l-?urisprudenza ??itata).

31 Fir-rigward tal-formulazzjoni tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva, hekk kif tfakkar fil-punt 28 ta' din is-sentenza, l-e?enzjoni prevista f'din id-dispo?izzjoni hija inti?a g?all-provvista ta' servizzi mag?mula minn gruppi awtonomi ta' persuni g?all-benefi??ju tal-membri tag?hom. Min-na?a l-

o?ra, ma jirri?ultax minn din il-formulazzjoni li l-provvista ta' servizzi li tali gruppi jipprovdu favur il-membri tag?hom huma esklu?i mill-imsemmija e?enzjoni, meta dawn il-gruppi jipprovdu, barra minn hekk, ukoll servizzi lil persuni li ma humiex membri.

32 G?alhekk, g?alkemm, skont din id-dispo?izzjoni, l-imsemmija e?enzjoni tista' ting?ata biss g?all-provvista ta' servizzi pprovduti minn gruppi awtonomi ta' persuni lill-membri tag?hom, ma jistax ji?i dedott mill-kliem tag?ha li din tista' ti?i applikata biss jekk dawn il-gruppi huma obbligati li jipprovdu servizzi lill-membri tag?hom biss.

33 Konformement ma' ?urisprudenza stabbilita, hemm lok, g?all-interpretazzjoni ta' dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni, li jittie?du inkunsiderazzjoni mhux biss termini tag?ha, i?da wkoll il-kuntest tag?ha u g?anijiet li g?andhom jintla?qu mil-le?i?lazzjoni li tag?mel parti minnha (sentenza tat-3 ta' Ottubru 2019, Wasserleitungsverband Nördliches Burgenland et, C-197/18, EU:C:2019:824, punt 48).

34 Fir-rigward tal-kuntest tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva, g?andu ji?i enfasizzat li l-Artikolu 13A ta' din id-direttiva hija intitolata "E?enzjonijet g?al ?ertu attivitajiet fl-interess pubbliku" u tidher ta?t it-Titolu X ta' din id-direttiva dwar l-e?enzjonijet. Dan it-titolu jindika li l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 13A(1)(f) tal-imsemmija direttiva tirreferi biss g?all-gruppi awtonomi ta' persuni li l-membri tag?hom je?er?itaw attivitajiet ta' interess pubbliku (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-21 ta' Settembru 2017, II-Kummissjoni vs II-?ermanja, C?616/15, EU:C:2017:721, punt 44).

35 Issa, dan il-kuntest ma jurix elementi li minnhom jirri?ulta li l-imsemmija e?enzjoni hija limitata biss g?all-gruppi awtonomi ta' persuni li jipprovdu servizzi esklu?ivament g?all-benefi??ju tal-membri tag?hom.

36 Fir-rigward tal-iskop tal-Artikolu 13(A)(1)(f) tas-Sitt Direttiva, g?andu jitfakkar li mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li din id-dispo?izzjoni hija inti?a li tistabbilixxi e?enzjoni mill-VAT sabiex ji?i evitat li l-persuna li toffri ?erti servizzi tkun su??etta g?all-?las tal-imsemmija taxxa meta hija kellha tikkollabora ma' professionisti o?ra permezz ta' struttura komuni responsabqli g?all-attivitajiet ne?essarji g?at-twettiq tal-imsemmija servizzi (sentenza tal-11 ta' Di?embru 2008, Stichting Centraal Begeleidingsorgaan voor de Intercollegiale Toetsing, C-407/07, EU:C:2008:713, punt 37).

37 B'hekk, g?andu ji?i kkunsidrat li l-g?an tad-dispo?izzjonijet tal-Artikolu 13(A)(1)(f) tas-Sitt Direttiva, jikkonsisti fl-e?enzjoni mill-VAT ta' ?erti attivitajiet ta' interess ?eneral, sabiex ji?i ffa?ilitat l-a??ess g?al ?erti servizzi kif ukoll il-provvista ta' ?erti beni, billi ji?u evitati l-ispejje? addizzjonal li jirri?ultaw mill-issu??ettar tag?hom g?all-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-5 ta' Ottubru 2016, TMD, C-412/15, EU:C:2016:738, punt 30, u tal-21 ta' Settembru 2017, Aviva, C-605/15, EU:C:2017:718, punt 28).

38 Skont id-dispo?izzjoni nazzjonali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, l-e?enzjoni tal-VAT prevista fl-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva hija sistematikament mi??uda g?all-provvista ta' servizzi pprovduta lil membri tag?hom minn gruppi awtonomi ta' persuni meta dawn jipprovdu wkoll provvisti ta' servizzi lil persuni li ma humiex membri, fejn is-servizzi kollha huma su??etti g?all-VAT.

39 Madankollu, jekk grupp awtonomu ta' persuni, b?alma hija Infohos, tiprovditi wkoll provvisti ta' servizzi lil persuni mhux membri, xorta jibqa' l-fatt li l-provvista ta' servizzi li hija tiprovditi lill-membri tag?ha jikkontribwixxu direttament g?all-e?er?izzju tal-attivitajiet ta' interess pubbliku previsti fl-imsemmija dispo?izzjoni. Issa, il-provvista ta' servizzi pprovduti minn grupp awtonomu ta' persuni jaqg?u ta?t l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva, meta dawn jikkontribwixxu direttament g?all-e?er?izzju ta' attivitajiet ta' interess pubbliku msemmija fl-Artikolu 13(A)(1) tas-Sitt Direttiva.

40 F'dawn i?-irkustanzi, g?andu ji?i kkonstatat li l-fatt li ji?i rrifutat lil grupp awtonomu ta' persuni, li jissodisfa l-kundizzjonijiet kollha previsti fl-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva, il-benefi??ju tal-e?enzjoni prevista f'din id-dispo?izzjoni g?as-sempli?i ra?uni li huwa jiprovdi wkoll servizzi lil persuni li ma humiex membri jkollu b?ala effett li jillimita l-kamp ta' applikazzjoni tal-imsemmija dispo?izzjoni, billi jeskludi mill-benefi??ju tal-e?enzjoni mill-VAT servizzi pprovduti minn dan il-grupp lill-membri tieg?u, peress li tali limitazzjoni tal-kamp ta' applikazzjoni ma hijex ikkonfermata mill-g?an ta' din id-direttiva kif imfakkra fil-punt 36 ta' din is-sentenza (ara, b'analo?ija, is-sentenza tal-11 ta' Di?embru 2008, Stichting Centraal Begeleidingsorgaan voor de Intercollegiale Toetsing, C-407/07, EU:C:2008:713, punti 36 u 37).

41 G?alhekk, applikazzjoni ta' din id-dispo?izzjoni g?all-provvisti ta' servizzi pprovduti minn grupp awtonomu ta' persuni favur direttament il-membri tag?ha stess, li g?andhom je?er?itaw attivit?e?entata jew li fir-rigward tag?ha ma g?andhomx il-kwalit?ta' ta' persuna taxxabbi, hija konformi mal-g?an tal-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva, peress li dan l-g?an ma jipprekludix tali grupp li jiprovdi servizzi lil persuni li ma humiex membri.

42 Dan premess, huma e?entati, skont l-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva, biss il-provvista ta' servizzi pprovduti lill-membri tal-grupp awtonomu ta' persuni, peress li dawn is-servizzi jibqg?u pprovduti fil-kuntest tal-g?anijiet li g?alihom tali grupp ?ie stabbilit u g?alhekk huma offruti b'mod konformi mas-su??ett ta' dan tal-a??ar (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-11 ta' Di?embru 2008, Stichting Centraal Begeleidingsorgaan voor de Intercollegiale Toetsing, C-407/07, EU:C:2008:713, punt 39). F'dan ir-rigward, hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tivverifika jekk is-servizzi pprovduti minn Infohos jissodisfawx il-kundizzjonijiet kollha previsti fl-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva.

43 Min-na?a l-o?ra, il-provvisti ta' servizzi pprovduti lil persuni li ma humiex membri ma jistg?ux jibbenefikaw minn din l-e?enzjoni u jibqg?u su??etti g?all-VAT. Fil-fatt, peress li tali provvisti ta' servizzi ma jaqg?ux fil-kamp ta' applikazzjoni tal-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva, l-Artikolu 2(1) ta' din id-direttiva je?i?i li l-imsemmija provvisti ta' servizzi, imwettqa bi ?las fit-territorju ta' Stat Membru minn persuna taxxabbi li ta?ixxi b?ala tali, g?andhom ikunu su??etti g?all-VAT.

44 B'hekk, fid-dawl tal-kliem u l-iskop tieg?u, l-e?enzjoni tal-VAT prevista fl-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva ma hijiex su??etta g?all-kundizzjoni li l-provvista ta' servizzi kkon?ernati ji?u offruti esku?ivament lill-membri ta' grupp awtonomu ta' persuni kkon?ernat.

45 Il-Gvern Bel?jan isostni li l-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva ma jipprekludix il-le?i?lazzjoni nazzjonali in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali sa fejn din il-le?i?lazzjoni hija inti?a sabiex tipprevjeni kull distorsjoni tal-kompetizzjoni skont il-kundizzjoni prevista f'din l-istess dispo?izzjoni.

46 G?andu jitfakkar li, skont l-Artikolu 13A(1)(f) tad-Direttiva 2006/112, l-e?enzjoni prevista f'din id-dispo?izzjoni tapplika sakemm ma tistax tikkaw?a distorsjoni tal-kompetizzjoni.

47 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-?ustizzja di?à kkonstatat li hija l-e?enzjoni tal-VAT fiha nnifisha li ma tistax tikkaw?a distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u dan f'suq li fih il-kompetizzjoni hija fi

kwalunkwe ka? affettwata min?abba l-pre?enza ta' attur li jag?ti servizzi lill-membri tieg?u u li t-tfittxija g?al benefi??ji hija pprojbita. Huwa g?alhekk il-fatt li l-provvisti ta' servizzi mwettqa minn grupp huma e?entati, u mhux il-fatt li dan il-grupp jissodisfa l-kundizzjonijiet l-o?ra tad-dispo?izzjoni inkwistjoni, li g?andu jkun jista' jikkaw?a distorsjonijiet tal-kompetizzjoni sabiex din l-e?enzjoni tkun tista' ti?i rrifutata (sentenza tal-20 ta' Novembru 2003, Taksatorringen, C-8/01, EU:C:2003:621, punt 58).

48 G?alhekk, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li l-g?oti tal-e?enzjoni mill-VAT g?andu ji?i rrifutat jekk ikun hemm riskju reali li l-e?enzjoni wa?edha, immedjatament jew fil-futur, tkun tista' tikkaw?a distorsjoni tal-kompetizzjoni (sentenza tal-20 ta' Novembru 2003, Taksatorringen, C-8/01, EU:C:2003:621, punt 64).

49 Sabiex ji?i ddeterminat jekk l-applikazzjoni, g?al attività partikolari, tal-e?enzjoni msemmija fl-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva tistax tikkaw?a distorsjoni tal-kompetizzjoni, huwa ?ertament possibbli g?al-le?i?latur nazzjonali li jipprevedi regoli li huma fa?ilment amministrati u kkontrollati mill-awtoritajiet kompetenti (ara, b'analo?ija, is-sentenza tal-21 ta' Settembru 2017, Il-Kummissjoni vs Il-?ermanja, C-616/15, EU:C:2017:721, punt 65).

50 Madankollu, il-kundizzjoni dwar l-assenza ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni, imsemmija f'din id-dispo?izzjoni, ma tippermettix li ji?i limitat, b'mod ?enerali, il-kamp ta' applikazzjoni tal-e?enzjoni prevista fiha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-21 ta' Settembru 2017, C-616/15, EU:C:2017:721, punt 67).

51 Issa, dan huwa pre?i?ament l-effett tad-dispo?izzjoni nazzjonali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tistabbilixxi pre?unzjoni ?enerali fir-rigward tal-e?istenza ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni u tillimita, b'mod ?enerali, il-kamp ta' applikazzjoni tal-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva, billi mill-benefi??ju tal-e?enzjoni mill-VAT ji?u esku?i s-servizzi pprovdu mill-gruppi awtonomi ta' persuni lill-membri tag?hom meta huma jipprovdu wkoll servizzi lil persuni li ma humiex membri, filwaqt li, hekk kif jirri?ulta mill-punt 43 ta' din is-sentenza, dawn is-servizzi tal-a??ar ma jaqg?ux ta?t il-kamp ta' applikazzjoni ta' din l-e?enzjoni u g?andhom g?alhekk ikunu su??etti g?all-VAT.

52 Barra minn hekk, il-Gvern Bel?jan isostni li d-dispo?izzjoni nazzjonali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tippermetti li ti?i evitata kull frodi, kull eva?joni u kull abbu? eventwali.

53 F'dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li, g?alkemm skond il-fra?i introduttiva tal-Artikolu 13A(1) tas-Sitt Direttiva, I-Istati Membri jistabbilixxu l-kundizzjonijiet g?all-e?enzjonijiet sabiex ji?guraw l-applikazzjoni korretta u ?ara u sabiex jimpedixxu kwalunkwe eva?joni, eva?joni jew abbu? possibbli, dawn il-kundizzjonijiet ma jistg?ux jaffettwaw id-definizzjoni tal-kontenut ta' l-e?enzjonijiet pprovduti (sentenza tal-15 ta' Novembru 2012, Zimmermann, C?174/11, EU:C:2012:716, punt 39) Issa, dan huwa pre?i?ament l-effett tal-kundizzjonijiet imposti mil-le?i?lazzjoni nazzjonali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali li jistabbilixxu, fir-rigward tal-gruppi awtonomi ta' persuni li jipprovdu servizzi anki lil persuni li ma humiex membri, pre?unzjoni ?enerali u inkonfutabbi ta' frodi, ta' abbu? jew ta' eva?joni fiskali, ming?ajr madankollu ma jidentifikaw pre?i?ament it-tip ta' abbu?, ta' frodi jew ta' eva?joni fiskali li din il-le?i?lazzjoni hija inti?a li tipprevjeni.

54 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti, ir-risposta g?ad-domanda mag?mula g?andha tkun li l-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi dispo?izzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tissu??etta l-g?oti tal-e?enzjoni mill-VAT g?all-kundizzjoni li l-gruppi awtonomi ta' persuni jipprovdu servizzi esku?ivament lill-membri tag?hom, li g?andu b?ala effett li tali gruppi li jipprovdu wkoll servizzi lil persuni li ma humiex membri huma kompletament su??etti g?all-VAT, inklu? g?as-servizzi li jipprovdu lill-

membri tag?hom.

Fuq l-ispejje?

55 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, ll-Qorti tal-?ustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tidde?iedi:

I-Artikolu 13A(1)(f) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE tas-17 ta' Mejju 1977 fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima, g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi dispo?izzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tissu??etta l-g?oti tal-e?enzjoni mill-VAT g?all-kundizzjoni li l-gruppi awtonomi ta' persuni jipprovdu servizzi esklu?ivament lill-membri tag?hom, li g?andu b?ala effett li tali gruppi li jipprovdu wkoll servizzi lil persuni li ma humiex membri huma kompletament su??etti g?all-VAT, inklu? g?as-servizzi li jipprovdu lill-membri tag?hom.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: l-Olandi?.